

Laidiens: 19.06.2015., Nr. 119

Oficiālās publikācijas Nr.: 2015/119.5

Ministru kabineta noteikumi Nr.307

Rīgā 2015.gada 16.jūnijā (prot. Nr.29 40.§)

Dzīvnieku liemeņu klasifikācijas noteikumi

Izdoti saskaņā ar Pārtikas aprites uzraudzības likuma 4.panta ceturto daļu un trīspadsmito daļu un 13.panta trešās daļas 3.punktu un Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 13.panta pirmo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. apstrādes kvalitātes, klasifikācijas un papildu marķējuma prasības pārtikas uzņēmumā (turpmāk – kautuve) attiecībā uz cūku liemeņiem, kā arī tādu liellopu liemeņiem, kuru vecums kaušanas brīdī ir astoņi mēneši vai vairāk;

1.2. kārtību, kādā tiek novērtēta liellopu un cūku (turpmāk – dzīvnieki) liemeņu atbilstība apstrādes kvalitātes un klasifikācijas prasībām;

1.3. kārtību, kādā tiek vākta un apkopota informācija par dzīvnieku liemeņu cenām un tirdzniecības apjomu;

1.4. dzīvnieku liemeņu klasificētāju (turpmāk – klasificētājs) apmācības un kvalifikācijas paaugstināšanas, kā arī klasificētāja kvalifikāciju apliecināša sertifikāta (turpmāk – sertifikāts) izsniegšanas un anulēšanas kārtību.

2. Kautuves īpašnieks vai viņa pilnvarota persona Pārtikas un veterinārā dienesta (turpmāk – dienests) teritoriālajā struktūrvienībā (turpmāk – teritoriālā struktūrvienība) rakstiski vai elektroniski iesniedz dzīvnieku kaušanas grafiku par nākamo periodu, piemēram, gada ceturksni vai mēnesi, vismaz vienu mēnesi iepriekš. Par izmaiņām dzīvnieku kaušanas grafikā kautuves īpašnieks vai viņa pilnvarota persona paziņo teritoriālajai struktūrvienībai telefoniski, elektroniski vai rakstiski vismaz vienu darbdienu iepriekš.

3. Kautuve klasificē dzīvnieku liemeņus un sniedz informāciju Lauksaimniecības datu centram (turpmāk – datu centrs) atbilstoši šo noteikumu 20. punktā minētajām prasībām, ja tās kaušanas jauda iepriekšējā gadā vidēji bijusi lielāka par 75 liellopiem nedēļā vai 200 cūkām nedēļā.

4. Ja kautuves jauda ir mazāka par šo noteikumu 3. punktā minēto jaudu un kautuve vēlas klasificēt dzīvnieku liemeņus, kautuves īpašnieks vai viņa pilnvarota persona par to rakstiski vai elektroniski informē dienestu mēnesi pirms klasificēšanas uzsākšanas.

5. Kautuve, kurā kauj tikai tās cūkas, kas piedzimušas un nobarotas pašu saimniecībā, un kurā visus iegūtos liemeņus sadala saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku, III pielikuma I sadaļas V nodaļas 1. punktā minētajām prasībām, dzīvnieku liemeņus neklasificē un šo noteikumu 20. punktā minēto informāciju datu centram nesniedz.

6. Par dzīvnieku liemeņu apstrādes kvalitātes, klasifikācijas, marķēšanas, svēršanas precizitātes, identifikācijas un cenu ziņošanas atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (turpmāk – regula Nr. 1308/2013), Komisijas 2008. gada 10. decembra Regulas (EK) Nr. 1249/2008, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus par Kopienas skalu ieviešanu liellopu, cūku un aitu liemeņu klasifikācijai un cenu paziņošanas kārtību (turpmāk – regula Nr. 1249/2008), un šo noteikumu prasībām atbildīgs ir kautuves īpašnieks.

7. Kautuve dzīvnieku īpašniekam par iegūtajiem liellopu liemeņiem maksā atbilstoši klasifikācijai un liemeņu svaram saskaņā ar regulas Nr. 1249/2008 13. panta 1. punkta nosacījumiem un par iegūtajiem cūku liemeņiem – saskaņā ar minētās regulas 20. panta 1. punkta nosacījumiem vai atbilstoši dzīvsvaram saskaņā ar minētās regulas 26. panta 1. punkta nosacījumiem.

II. Dzīvnieku liemeņu apstrādes kvalitāte, klasifikācija un marķēšana

8. Dzīvnieku liemeņus klasificē saskaņā ar šādām prasībām:

8.1. liellopu liemeņus – saskaņā ar regulas Nr. 1308/2013 IV pielikuma A daļas II un III punkta un regulas Nr. 1249/2008 6. panta un I pielikuma nosacījumiem;

8.2. cūku liemeņus – saskaņā ar regulas Nr. 1308/2013 IV pielikuma B daļas II punkta un regulas Nr. 1249/2008 21. panta nosacījumiem, izmantojot šo noteikumu pielikumā minētās klasificēšanas metodes.

9. Klasificējot liellopu liemeņus atbilstoši regulas Nr. 1308/2013 IV pielikuma A daļas III punkta nosacījumiem, uzbūves klases R, O, P un tauku slāņa klases 1, 2, 3, 4 un 5 iedala trijās apakšklasēs, norādot attiecīgās klases burtu vai skaitli bez "+" vai "-" zīmes vai ar vienu no šīm zīmēm:

9.1. nevienu zīmi nepievieno, ja liemeņa uzbūves un tauku klase atbilst vidējam klases aprakstam;

9.2. "+" zīmi pievieno, ja viena no novērtējamām trijām liemeņa daļām ir labāk veidota vai tauku pārklājums ir lielāks nekā pamatklasei, bet ne tik izteikts, lai varētu piešķirt augstāku pamatklasi;

9.3. "-" zīmi pievieno, ja viena no novērtējamām trijām liemeņa daļām ir sliktāk veidota vai tauku pārklājums ir mazāks nekā pamatklasei, bet ne tik plāns, lai varētu piešķirt zemāku pamatklasi.

10. Kautuvei, kurā dzīvnieku liemeņus klasificē saskaņā ar šiem noteikumiem, ir darba attiecības vismaz ar vienu klasificētāju, kam ir sertifikāts attiecīgās sugas dzīvnieku liemeņu klasificēšanā, nodrošinot klasificētāja aizstāšanu tā prombūtnes (piemēram, atvaļinājuma, slimības) laikā.

11. Dzīvnieku liemeņu apstrādes kvalitāte pirms klasifikācijas atbilst šādām prasībām:

11.1. liellopa liemenis ir:

11.1.1. atasiņots;

11.1.2. bez ādas;

11.1.3. bez galvas. Galva atdalīta no liemeņa pie atlanta un pakauša kaula locītavas;

11.1.4. bez kājām. Kājas atdalītas no liemeņa karpometakarpālajās un tarsometatarsālajās locītavās;

11.1.5. ar apstrādātu kakla daļu;

11.1.6. ar neatdalītiem zemādas taukiem;

11.1.7. bez orgāniem, kas atrodas krūšu un vēdera dobumā;

11.1.8. bez nierēm, nieru taukiem vai iegurņa taukiem;

11.1.9. bez diafragmas;

11.1.10. bez astes. Aste atdalīta starp pēdējo krusta kaula un pirmo astes skriemeli;

11.1.11. bez muguras smadzenēm;

11.1.12. bez dzimumorgāniem un tesmeņa, bez dzimumorgānu un tesmeņa taukiem;

11.1.13. bez taukiem liemeņa ciskas iekšpusē;

11.1.14. bez jūga vēnas un blakus esošajiem taukiem;

11.1.15. pārdalīts pa vidu kakla, krūšu, jostas un krusta kaula skriemeļiem, pa krūšu kaula un kaunuma kaula saauguma (sīmfizes) un mugurkaula vidu;

11.2. cūkas liemenis ir:

11.2.1. atasiņots;

11.2.2. bez iekšējiem orgāniem;

11.2.3. bez mēles, sariem, nagiem un dzimumorgāniem;

11.2.4. bez nieru taukiem un nierēm;

11.2.5. bez diafragmas;

11.2.6. ar galvu, asti un kājām;

11.2.7. vesels vai pārdalīts pa liemeņa viduslīniju.

12. Ja cūkas liemeni sver bez galvas, astes un pakājkājām, to klasificējot, reģistrēto silta liemeņa svaru palielina par:

12.1. 7,61 procentu, aizstājot atdalīto galvu;

12.2. 1,61 procentu, aizstājot atdalītās pakājkājas;

12.3. 0,11 procentiem, aizstājot atdalīto asti.

13. Dzīvnieku liemeņu svēršanai izmanto verificētus svarus un klasificēšanai – verificētus mērīšanas līdzekļus.

Pirms darba uzsākšanas klasificētājs pārbauda, vai svāri un mērīšanas līdzekļi ir darba kārtībā, kā arī saskaņā ar ražotāja instrukciju kalibrē klasificēšanas iekārtas (aparātus).

14. Kautuves īpašnieks ir atbildīgs par svaru un mērīšanas līdzekļu verificēšanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu sarakstu un to verificēšanas periodiskumu.

15. Klasificētājs novērtē dzīvnieku liemeņu apstrādes kvalitātes atbilstību šo noteikumu 11. un 12. punktā minētajām prasībām un sver, marķē un klasificē dzīvnieku liemeņus 60 minūšu laikā pēc liellopa nokaušanas un 45 minūšu laikā pēc cūkas nokaušanas.

16. Valsts zinātniskais institūts "Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR"" (turpmāk – zinātniskais institūts "BIOR"), ja nepieciešams, izstrādā cūku liemeņu klasificēšanas metodi un tai atbilstošo liesās gaļas satura aprēķināšanas formulu un saskaņā ar regulas Nr. 1249/2008 23. panta 4. punkta nosacījumiem nosūta to apstiprināšanai Eiropas Komisijai. Eiropas Komisijas apstiprinātās metodes (pielikums) piemēro cūku liemeņu klasificēšanai atbilstoši šo noteikumu 8.2. apakšpunktam.

17. Dzīvnieku liemeņus marķē uz to ārējās virsmas ar zīmogu vai etiķeti, ievērojot šādas prasības:

17.1. liellopu liemeņus marķē atbilstoši regulas Nr. 1249/2008 6. panta 3. un 5. punkta nosacījumiem, apzīmējot ar neizdzēšamu un netoksisku tinti;

17.2. liellopu liemeņu marķējumu var aizstāt ar etiķetēm, ievērojot regulas Nr. 1249/2008 6. panta 4. un 5. punkta nosacījumus;

17.3. cūku liemeņus marķē ar zīmogu vai etiķeti atbilstoši regulas Nr. 1249/2008 21. panta 3. punkta nosacījumiem;

17.4. cūku liemeņu marķējumā norāda muskuļaudu daudzuma klasi atbilstoši regulas Nr. 1308/2013 IV pielikuma B daļas II punktam;

17.5. dzīvnieku liemeņu marķējumā norāda:

17.5.1. pirmajā rindā – kaušanas datumu "XxxD", kur X – gada pēdējais skaitlis, xx – gada nedēļa, D – nedēļas diena;

17.5.2. otrajā rindā – kaušanas kārtas numuru (ar arābu cipariem) konkrētajā dienā;

17.6. dzīvnieku liemeņu marķējumā izmantotie burti un cipari ir vismaz divus centimetrus augsti un skaidri salasāmi.

18. Kautuve nodrošina, ka par katru klasificētā dzīvnieka liemeni pēc pieprasījuma ir pieejama šāda informācija:

18.1. dzīvnieka dzīvsvars, ja tāds ir noteikts;

18.2. dzīvnieka identifikācijas numurs liellopiem un novietnes numurs cūkām;

18.3. no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm ievesto dzīvnieku kopējā veterinārā ievēšanas dokumenta numurs un datums;

18.4. dzīvnieka kaušanas datums;

18.5. dzīvnieka liemenim piešķirtais kaušanas kārtas numurs;

18.6. dzīvnieka liemeņa klasifikācijas rezultāts;

18.7. silta liemeņa un auksta liemeņa svars;

18.8. dzīvnieka liemeņa cena, kas noteikta, pamatojoties uz dzīvnieku liemeņu klasifikāciju;

18.9. klasificētāja pieraksti (oriģināli, ja tie ir papīra formātā), kuros norādīts kaušanas datums, dzīvnieka identifikācijas vai kaušanas kārtas numurs, silta un auksta liemeņa svars un liemeņa klasificēšanas rezultāts. Šos pierakstus klasificētājs apstiprina ar parakstu, norāda klasificētāja identifikācijas numuru un uzglabā vismaz gadu.